

وزارت جهاد کشاورزی
معاونت تولیدات گیاهی
دفتر غلات، حبوبات و نباتات علوفه ای

دستورالعمل اجرایی

طرح ملی خودکفایی گندم سال زراعی ۹۳-۹۲

پیشگفتار

مدیریت تولیدات کشاورزی خصوصا محصول راهبردی گندم در راستای افق چشم انداز و با مروری بر اسناد بالا دستی باید به گونه ای صورت پذیرد تا بتواند در چارچوب زمانی در نظر گرفته شده به اهداف از پیش تعیین شده در این اسناد دست یابد . بدین منظور کلیه برنامه ریزی ها می بایست به صورتی طراحی شود تا دستیابی به این اهداف با حداکثر بهره وری مورد حصول واقع گردد. لذا در این راستا پروژه های تعریف شده در برنامه اجرایی طرح خودکفایی گندم سال زراعی ۹۳-۹۲ شامل مواردی است که بتواند نه تنها رویکرد جدید معاونت متبوع در استقرار و توسعه سیستم کشاورزی حفاظتی را تسهیل بخشد بلکه با تفکیک حیطة مسئولیتی عوامل اجرایی موثر بر چرخه تولید (کاشت، داشت و برداشت) و تزریق بخش مناسبی از اعتبارات در مبحث کنترل پروژه به ارتقاء کمی و کیفی و اثر بخشی هریک از پروژه ها منجر گردد. به این منظور در سال جاری ، طرح ملی خودکفایی گندم در قالب ۴ پروژه :

✓ ساماندهی بذر

✓ بهزراعی

✓ مدیریت مزرعه

✓ کنترل پروژه عملیات زراعی

تعریف شده است. که چگونگی هزینه کرد اعتبارات و دستورالعمل اجرایی این پروژه ها با همفکری مدیران محترم زراعت استان ها در دفتر غلات، حبوبات و نباتات علوفه ای تدوین شده است.

الف - پروژه ساماندهی بذر:

با توجه به اهمیت و جایگاه بذر در افزایش تولید و پایداری آن و در راستای اهداف توسعه و توانمندسازی صنعت بذر کشور به لحاظ استقرار شرایط لازم برای بهره‌گیری از مجموعه پتانسیل‌ها و ظرفیت سایر نهاده‌ها، تدوین مدل ارتقاء این نهاده یکی از اهداف اصلی این دفتر است. به منظور توفیق در اجرای برنامه به اختصار، عناوین دستورالعمل هزینه کرد اعتبارات مربوطه به قرار ذیل می‌باشد:

۱- ساماندهی بذر خود مصرفی ارقام دیم: با توجه به تنگناها و مشکلات مالی دیمکاران به منظور افزایش کیفیت بذر خود مصرفی، بخشی از هزینه‌های مربوط به فرآوری، بوجاری و ضدعفونی این بذر پرداخت شود.

۲- طرح تعویض بذر ارقام دیم: از آنجایی که در برخی مناطق بدلیل مشکلات جاده‌ای، فاصله زیاد مراکز توزیع و خرد بودن اراضی، کشاورز راغب به تهیه بذر گواهی شده نیست بدیهی است مابه التفاوت قیمت بذر گواهی شده با گندم خوراکی پرداخت می‌گردد.

۳- انتقال بذر بین استان‌ها: با توجه به تمرکز تولید هسته‌های بذری و بعضاً بذر گواهی شده در موسسات و برخی استان‌ها، هزینه‌های مربوط به انتقال و حمل و نقل بذر از این محل قابل پرداخت می‌باشد.

ب- پروژه بهزراعی:

ب-۱- عملیات مساعدت در اجرای تناوب زراعی در اراضی دیم:

بر اساس تحقیقات انجام شده در حال حاضر تناوب زراعی مهم‌ترین عامل پایداری تولید است و یکی از عامل اصلی کاهش تولید و ناپایداری آن در بسیاری از موارد کشت پشت سرهم غلات دیم ارزیابی می‌شود. مساعدت در گسترش فراگیر کشت گیاهان خانواده بقولات و بخصوص نخود و عدس دیم و همچنین گسترش کشت علوفه‌های یکساله در تناوب با گندم و جو دیم از اهداف اصلی این پروژه می‌باشد.

روش اجرا:

اجرای این پروژه توسط بخش غیر دولتی (با اولویت شرکت‌های فنی و مهندسی کشاورزی، شرکت‌های خدمات مکانیزاسیون و سایر تشکلهایی که از کارشناسان بخش کشاورزی تشکیل شده‌اند) صورت می‌گیرد بدیهی است که صلاحیت فنی و اجرایی این شرکت‌ها می‌بایست توسط نماینده مجری طرح مورد تأیید قرار گیرد.

در صورت عدم وجود شرکت های فعال و مورد قبول در منطقه با نظر مجری طرح گندم استان اجرای آن توسط بخش دولتی بلامانع است.

در سال زراعی ۹۳-۱۳۹۲ پروژه مساعدت در اجرای تناوب در اراضی دیم در اکثر استان های دیم خیز خصوصاً دیمزارهای سرد و معتدل اجرا می شود. لازم بذکر است که عملیات اجرائی این پروژه با خریداری و یا تأمین وجه بذر حبوبات و یا لگوم های یکساله و همچنین تأمین بخشی از هزینه های مربوط به خاک ورزی و کاشت در این اراضی به میزان حداکثر یکصد هزار ریال در هکتار قابل پرداخت خواهد بود. البته در اجرای این پروژه رویکرد غالب بکارگیری ادوات حفاظتی خواهد بود. همچنین پس از اجرای این عملیات انجام توره های استانی و منطقه ای و بازدید زارعین دیمکار مدنظر است. قطعاً در اثر اجرای این پروژه ظرفیت نگهداری رطوبت در دیمزارها افزایش یافته و عملکرد محصول بالا خواهد رفت.

ب-۲- عملیات مساعدت در استفاده از ادوات کم خاک ورز و بی خاک ورز :

ب-۲-۱- کم خاک ورزی:

در روش های کم خاک ورزی و بی خاک ورزی، عملیات تهیه زمین و کاشت باید در "بستر حداقلی از بقایای گیاهی" به مورد اجراء درآید.

در شیوه کم خاک ورزی باید حداقل ۳۰ درصد از بقایای محصول سال قبل، بعد از عملیات کاشت در سطح مزرعه وجود داشته باشد.

ادوات و ماشین ها در روش کم خاک ورزی عبارتند از:

- انواع گاواهن چیزل (قلمی و پنجه غازی)

- انواع ماشین خاک ورز مرکب

- ساقه خردکن

پس از انجام عملیات تهیه زمین در مزارع کم خاک ورزی، عملیات کاشت باید توسط انواع بذرکارهای مرسوم انجام شود.

ب-۲-۲- بی خاک ورزی:

در شیوه بی خاک ورزی، عملیات کاشت در مزرعه بدون هرگونه عملیات تهیه زمین و با بکارگیری بذرکار کشت مستقیم در بقایای گیاهی انجام می گیرد. در این شیوه نیز باید حداقل ۳۰ درصد از بقایای محصول سال قبل، بعد از عملیات کاشت در سطح مزرعه وجود داشته باشد.

ادوات و ماشین ها در روش بی خاک ورزی عبارتند از:

دستگاه بذرکار کشت مستقیم (Notillage)

شاخص های عملیاتی برای کم خاک ورزی:

بکارگیری صحیح بهنگام انواع ادوات خاک ورزی حفاظتی مناسب مانند گاوآهن های مرکب، چیزل پکر و ... تحت نظارت کارشناسان مربوطه ضروری و الزامی است.

در روش کم خاک ورزی در صورت نیاز به خرد کردن بقایای گیاهی محصول قبل، با تشخیص کارشناسان مربوطه، از ادوات برداشت مناسب جهت جمع آوری و انتقال بقایای اضافی از سطح مزرعه استفاده شود.

عملیات کشت صحیح و بهنگام با ماشین بذرکار مناسب باید پس از عملیات تهیه زمین و تحت نظارت کارشناسان مربوطه انجام شود.

در هر صورت، کنترل کارشناسان مربوطه جهت بکارگیری صحیح و بهنگام ادوات در شیوه کم خاک ورزی (خاک ورز - ساقه خردکن - بذرکار و ...) ضروری و الزامی است. بدیهی است پرداخت مبلغ "مساعدت در عملیات کم خاک ورزی" تنها در صورت اجرای صحیح و بهنگام عملیات و تأیید شهرستان و کمیته استانی طرح خودکفایی گندم انجام خواهد شد. در ذیل جدول فعالیت ها و اعتبار مساعدت در عملیات حفظ بقایای گیاهی و کم خاک ورزی ارائه گردیده است:

جدول فعالیت ها و اعتبار مساعدت در عملیات حفظ بقایای گیاهی و کم خاک ورزی

ردیف	عنوان فعالیت	شرح هزینه	
		مساعدت در واحد سطح (ریال)	ادوات مورد استفاده
۱	کم خاک ورزی	۲۰۰.۰۰۰	انواع دستگاه کم خاکورز
۲	حفظ بقایای گیاهی کشت قبلی	۱۵۰.۰۰۰	ساقه خردکن - کاه خردکن
	جمع	۳۵۰.۰۰۰	

شاخص های عملیاتی برای بی خاک ورزی:

بکارگیری صحیح و بهنگام بذرکارکشت مستقیم در بقایای گیاهی بدون هرگونه عملیات خاک ورزی قبلی باید با نظارت کارشناسان مربوطه انجام شود.

در روش بی خاک ورزی، در صورت نیاز به خرد کردن بقایای گیاهی محصول قبل، با تشخیص کارشناسان مربوطه از ادوات برداشت مناسب جهت جمع آوری و انتقال بقایای اضافی از سطح مزرعه استفاده شود.

در هر صورت، کنترل کارشناسان مربوطه جهت بکارگیری صحیح و بهنگام ادوات در شیوه بی خاک ورزی (بذرکارکشت مستقیم - ساقه خردکن و ...) ضروری و الزامی است. بدیهی است

پرداخت " مساعدت در عملیات بی خاک ورزی " تنها در صورت انجام صحیح و بهنگام عملیات و تأیید شهرستان و کمیته استانی طرح خودکفایی گندم انجام خواهد شد. در هر حال بکارگیری روش های کم خاک ورزی و بی خاک ورزی جهت کاربرد ادوات یاد شده با تاکید بر حذف گاوآهن های برگردان دار رایج انجام می گیرد. در ذیل جدول فعالیت ها و اعتبار مساعدت در عملیات حفظ بقایای گیاهی و بی خاک ورزی ارائه گردیده است:

جدول فعالیت ها و اعتبار مساعدت در عملیات حفظ بقایای گیاهی و بی خاک ورزی

ردیف	عنوان فعالیت	شرح هزینه	
		مساعدت در واحد سطح (ریال)	ادوات مورد استفاده
۱	بی خاک ورزی	۲۰۰.۰۰۰	بذرکار کشت مستقیم
۳	حفظ بقایای گیاهی کشت قبلی	۱۵۰.۰۰۰	ساقه خردکن - کاه خردکن
	جمع	۳۵۰.۰۰۰	

ب-۳- عملیات مساعدت در بهبود عملیات کاشت و آبیاری:

منظور از مساعدت در بهبود عملیات کاشت و آبیاری عملیات ذیل می باشد. اجرای هر کدام از این عملیات به طور مستقیم و غیر مستقیم تاثیر بسزایی در کاهش میزان تلفات و ضایعات محصول، ارتقاء و بازدهی نهاده های مصرفی در تولید همانند (آب، بذر، کود شیمیایی، سموم، انرژی و ...) و در نهایت نیل به تولید اقتصادی خواهد داشت. مساعدت مذکور در زمینه آماده سازی زمین، کاشت و آبیاری به کشاورزانی تعلق می گیرد که زیر پوشش مدیریت مزرعه قرار دارند.

ب-۳-۱- آماده سازی زمین و تهیه بستر مناسب

اهمیت این پروژه به این موضوع بر می گردد که هنوز روشهای خاک ورزی در برخی از مزارع به صورت غیر اصولی و خارج از چارچوب توصیه های تحقیقاتی انجام می گیرد. عموماً اینگونه مزارع از عملکرد پایینی برخوردارند.

روش اجرا:

۱. آماده سازی و سرویس ماشینهای خاک ورزی قبل از شروع عملیات
۲. تهیه زمین با استفاده از ادوات خاک ورزی حفاظتی

۳. تسطیح ، آرایش و قطعه بندی زمین جهت **انجام آبیاری مناسب** و حصول سبز یکنواخت در مزرعه

ب-۳-۲- کاشت:

عملیات کاشت و نتایج حاصل از آن بیشترین تاثیر را در تولید دارد. اجرای این عملیات در جهت افزایش آگاهی کاربران و آموزش آنان نسبت به اهمیت استاندارد سازی و ارتقاء کیفی عملکرد انواع ماشین ها و ادوات دنباله بند معطوف می باشد. رعایت اصول عملیاتی ذیل با توجه به مباحث پایداری از اهمیت شایانی برخوردار است.

روش اجرا:

۱. آماده سازی و سرویس ماشینهای کاشت قبل از شروع عملیات
۲. تنظیم اجزا ماشین برای دستیابی به مناسبترین تراکم، فواصل و عمق کاشت و غیره که نهایتاً منجر به سبز یکنواخت گردد.
۳. کشت با ردیف کار، بهره گیری از کشت ردیفی و یا کشت روی پشته
۴. اهتمام به **رعایت دقیق تاریخ کشت** و کاهش تاخیر در انجام عملیات و خسارات ناشی از آن با رعایت اصول و مبانی دستورالعمل های فنی (عدم رعایت تاریخ کاشت مناسب سبب محرومیت از مساعدت مذکور می گردد).
۵. ارتقاء کارایی مصرف بذور گواهی و ضد عفونی شده با تعیین مناسب ترین رقم با توجه به شرایط خاک، آب و هوا و اقلیم زیر نظر کارشناسان موسسات تحقیقاتی .
۶. تعیین نوع و مقدار مورد نیاز کود پایه با توجه به اطلاعات و سوابق زراعی، وضعیت اقلیمی، نتایج آزمایش خاک و توصیه های تحقیقاتی و همچنین ارتقا کارایی کودهای آلی و شیمیایی پایه از طریق توسعه بذر کار - کودکارهای موجود (توجه به جایگذاری کود)

ب-۳-۳- اصلاح روش های آبیاری

منظور از این عملیات ، افزایش بازده روش های آبیاری سطحی است که منجر به هدر رفت آب و غیر یکنواختی سبز مزرعه می گردد. انتخاب روش مناسب آبیاری باید بر اساس توصیه کارشناس ناظر مزرعه بوده که در نهایت افزایش راندمان آبیاری و تراکم سبز مطلوب را حاصل نماید. در عملیات اصلاح روش آبیاری نیز حسب ضرورت بخشی از هزینه ها ، از محل پروژه بهزراعی تامین و پرداخت می شود.

ب-۴- عملیات حفظ بقایای گیاهی:

مدیریت بقایای گیاهی و حفظ پوشش خاک:

انجام عملیات کشاورزی حفاظتی، پس از برداشت محصول قبلی و از مرحله مدیریت بقایای گیاهی آغاز می شود. وجود پوشش های گیاهی در سطح مزرعه برای حفظ زندگی میکرو ارگانیسم های زنده خاک به عنوان عوامل اصلی تغذیه بهتر ریشه و سبب افزایش و حفظ رطوبت، نفوذپذیری و کنترل موثر علف های هرز می باشد. اصولاً در کشاورزی حفاظتی پوشش گیاهی باقیمانده محصول قبلی، یا گیاهی که به عنوان پوشش گیاهی کشت شده است، باید حداقل ۳۰ درصد بقایای گیاهی به خاک برگردد. برگرداندن بقایای گیاهی به خاک یکی از فاکتورهای مهم مدیریت است که باید در کشاورزی حفاظتی اعمال گردد.

- انواع ماشین های مورد استفاده جهت مدیریت بقایای گیاهی عبارتند از:
- انواع کمباین مجهز به کاه خردکن
- ساقه خردکن
- انواع خاک ورز مرکب

شاخص های عملیاتی حفظ بقایای گیاهی:

- ۱- کنترل جدی بر "حفظ بقایای گیاهی کشت قبلی در سطح مزرعه" ضروری است؛ در این فعالیت، حفظ بقایای کشت قبلی در مزرعه به نحوی که حداقل ۳۰ درصد از بقایا، بعد از عملیات تهیه زمین و کاشت سطح مزرعه را پوشانده باشد مورد نظر است.
- ۲- در صورت لزوم، بکارگیری صحیح و بهنگام ساقه خردکن در عملیات مدیریت بقایای گیاهی (پیش از عملیات تهیه زمین) تحت نظارت کارشناسان مربوط انجام می شود.
- ۳- در هر صورت، کنترل کارشناسان مربوطه جهت حفظ بقایای گیاهی کشت قبلی در مزرعه، قبل از آغاز عملیات تهیه زمین و کاشت ضروری و الزامی است. بدیهی است پرداخت مبلغ "مساعدت در عملیات حفظ بقایای گیاهی" تنها در صورت اجرای صحیح و بهنگام عملیات و تأیید اداره تولیدات گیاهی شهرستان و کمیته استانی طرح خودکفایی گندم به میزان هر هکتار حداکثر صد و پنجاه هزار ریال پرداخت خواهد شد.

ب- ۵- عملیات مساعدت در بهبود تغذیه گیاهی در گندم:

اهمیت و ضرورت تغذیه گیاهی و کوددهی در رشد مطلوب گندم:

آن دسته از عملیاتی که تحت عنوان کوددهی یا کودپاشی صورت می پذیرد، در حقیقت بخشی از اقدامات لازم مربوط به برنامه تغذیه گیاهی است که طی مراحل کاشت و داشت زراعت یک محصول خاص انجام می گیرد. کود همواره به عنوان یکی از نهاده های مهم در کشاورزی مطرح بوده که از طریق اجرای برنامه تغذیه گیاهی مورد استفاده قرار می گیرد. برای رشد مطلوب گندم می بایست که "برنامه تغذیه متعادل گیاهان و به تبع آن بهینه سازی مصرف کود"، با مصرف به موقع و رعایت مقادیر صحیح و مورد نیاز گیاه به مرحله اجرا در آید. امروزه کوددهی صرفاً مصرف کودهای اوره و فسفات نبوده، و تغییرات شگرفی در این زمینه در راستای سیاست توسعه پایدار کشاورزی صورت گرفته است. افزایش روزافزون جمعیت کشور و به تبع آن افزایش تقاضا برای مواد غذایی همواره توجه به اجرای طرح های افزایش تولید محصولات زراعی را مطرح نموده است. در این راستا اجرای طرح افزایش تولید برای غلات به ویژه گندم به عنوان یکی از محصولات اساسی کشور و تامین کننده غذای اصلی مردم مورد توجه بیشتری قرار گرفته است. برای تحقق امر مصرف کودهای شیمیایی به عنوان یکی از اقدامات اساسی در جهت افزایش تولید غلات به طور گسترده مد نظر بوده است و خوشبختانه نتایج خوبی را در پی داشته است، ولی در سال های اخیر علاوه برافزایش تولید، ارتقای کیفیت محصول نیز اهمیت پیدا کرده و علاوه بر دستیابی به افزایش میزان تولید به ویژه از طریق افزایش عملکرد در واحد سطح لازم است که توجه جدی به مشکلات و معضلات به وجود آمده ناشی از مصرف بی رویه کودهای شیمیایی نیز مبذول داشت تا از این طریق به تضمین سلامت انسان و دام همت گمارد.

در راستای اجرای برنامه های متعدد تغذیه گیاهی ضروری است که با لحاظ نمودن آخرین یافته های تحقیقاتی در این زمینه نسبت به مصرف صحیح کودهای رایج شامل کودهای اصلی ازته، فسفره و پتاسه و همچنین سایر کودها از جمله میان مصرف ها مانند منیزیم و گوگرد، ریزمغذی ها و مخصوصاً کودهای آلی و زیستی در کشت گندم تحت شرایط آبی و دیم در زمان مناسب اقدام نمود.

تدارک کود در روند اجرای برنامه تغذیه گیاهی:

لازم است اقدامات اولیه برای توزیع بموقع و کافی به ویژه آن دسته از کودهایی که به هنگام کشت می بایست مورد استفاده قرار گیرند در اقصی نقاط کشور به ترتیب در مناطق سردسیر، معتدل و گرمسیر صورت پذیرد، چرا که در صورت عدم تحقق یا عدم اجرای امر فوق نا بسامانی ها و در پی آن پیامدهای ناگواری را در روند تولید اعم از کاهش سطح زیر کشت و عملکرد و در نهایت میزان تولید نهایی گندم پیش رو خواهیم داشت. برنامه ریزی مربوط به تدارک و تامین کودهای شیمیایی مورد نیاز در فصل زراعی آتی، چه از منظر مهم بودن آن و چه از نظر این که سطح وسیعی

از کشت سالانه کشور را تشکیل می دهد، در چارچوب برنامه تغذیه گیاهی که از اهمیت بسزایی برخوردار است، می بایست انجام شود.

برآورد میزان اعتبار مورد نیاز برای اجرای زیر پروژه در هر استان:

به استناد آمار و ارقام مربوط به سطح کشت گندم استان ها در سال زراعی ۹۱-۱۳۹۰ و محاسبه حدود در صد سطح کشت گندم آبی هر یک از استان ها نسبت به کل، میزان اعتبار هر یک از استان ها برای اجرای زیرپروژه "مساعت به بهبود تغذیه گیاهی در گندم" مشخص و تنظیم شده است. بدیهی است هر یک از استان ها با توجه به سقف اعتبار مدنظر و همچنین بهای واحد کودهای مصرفی مورد نظر شامل کودهای آلی و ریز مغذی ها، ترجیحاً با انتخاب کودهای آلی حاوی اسیدهای آلی (مانند اسید هیومیک) به لحاظ اهمیت این دسته از کودها در تسریع رشد و اثرات مطلوبشان در کیفیت محصول، می بایست نسبت به تدارک و خرید اقلام کودی حداکثر به میزان یکصد هزار ریال در هر هکتار راسا اقدام شود.

ب-۶- عملیات مدیریت عوامل خسارتزای زنده:

علفهای هرز از جمله عوامل خسارتزای زنده هستند که در اراضی گندم آبی کشور تا ۲۵ درصد به کاهش عملکرد محصول منجر می شوند لذا مدیریت به موقع و مناسب این عوامل خواهد توانست به کاستن از خسارت حاصله بیانجامد.

از طرف دیگر از آنجاییکه انجام عملیات کنترل مکانیکی علفهای هرز در اراضی گندم جهت حذف این عوامل به جهات مختلف از جمله بالا بودن هزینه های کارگری غیر معمول می باشد مصرف انواع سموم شیمیایی از عمومیت بیشتری برخوردار است لذا در راستای افزایش کارایی مصرف این ترکیبات انتخاب نوع سمپاش و کالیبراسیون آن از اهمیت بسزایی برخوردار می باشد؛ به همین منظور و با هدف مساعدت به کشاورزان در امر مدیریت شیمیایی علف های هرز مبالغی جهت تامین هزینه اجاره سمپاش مناسب و کالیبره شده آن برای کشاورزانی که عملکرد مزرعه شان از متوسط منطقه پایین تر می باشد در نظر گرفته شده است.

امید است این امر بتواند کمکی باشد هر چند ناچیز برای کنترل علفهای هرز و ترغیب کشاورزان به این امر . لازم به توضیح است در صورت ضرورت استان می تواند با هماهنگی با ستاد بخشی از مبالغ در نظر گرفته شده را برای مساعدت در امر مدیریت بیماری زنگ زرد (در صورت بروز و نیاز به سمپاشی، در اراضی با عملکرد پایین تر از متوسط منطقه و به صورت در اختیار گذاشتن سمپاش مناسب و کالیبره شده) نیز هزینه نماید.

ج- پروژه مدیریت مزارع گندم:

نیروی انسانی همواره، به عنوان یکی از محوری ترین ارکان توسعه کشاورزی قلمداد می‌شود و توجه ویژه به این مقوله می‌تواند باعث تحول و پیشرفت در نظام تولید بخش کشاورزی گردد. سطح سواد کم و سن بالا از ویژگی های بارز بخش قابل توجهی از بهره‌برداران بخش کشاورزی ایران می باشد. به نحوی که همین عامل خود باعث کند شدن روند توسعه بخش کشاورزی شده است. ارتقاء سطح دانش، مهارت و توانمندی تولیدکنندگان بخش کشاورزی برای دستیابی به افزایش راندمان تولید با استفاده از تکنولوژی روز، یکی از وظایف معاونت تولیدات گیاهی محسوب می‌شود که همه ساله به آن پرداخته می شود.

اهمیت و ضرورت اجرای پروژه

جامعه کشاورزان گندم کار ایران با بیش از ۱/۷ میلیون بهره‌بردار به سبب تنوع اقلیم، نیازمند استفاده و بهره‌گیری مناسب از دانش، علوم و تکنولوژی جدید در عرصه افزایش تولید کمی و کیفی محصول می‌باشند. واحد های صنفی در حال حاضر به تنهایی قادر به تعامل گسترده و فراگیر با کشاورزان در جهت پاسخگویی به نیاز آنها نبوده و ضرورت ایجاد می‌کند از خدمات فنی و مشاوره ای بخش غیر دولتی به عنوان بازوی اجرایی وزارت جهاد کشاورزی، در عرصه های تولید بخش کشاورزی بهره برد.

مستندات قانونی

۱- قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی مصوب ۱۳۸۹ مجلس شورای اسلامی

۲- بند (ه) ماده (۱۴۳) قانون برنامه پنجم مبنی برون‌سپاری فعالیت های غیرحاکمیتی و تصدی‌گری‌های بخش کشاورزی به بخش های خصوصی و تعاونی با تأکید بر به کارگیری کارشناسان تعیین‌صلاحیت شده عضو سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و سازمان نظام دامپزشکی به عنوان ناظر و یا مشاور فنی مزارع کشاورزی و واحدهای دامی و دامپروری و آبی‌پروری، تعاونی ها و تشکلهای بخش کشاورزی

۳- ماده (۲) آیین نامه اجرایی ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (تصویب نامه شماره ۳۱۴۲۶/ت/۲۶۹۷۷-هـ مورخ ۱۳۸۱/۷/۱ هیات وزیران با اصلاحات بعدی)

• اهداف پروژه

- ارتقای بهره‌وری عوامل تولید
- افزایش سطح دانش و مهارت تولید کنندگان در راستای اقتصادی کردن تولید
- جلب مشارکت متخصصین موضوعی و فارغ التحصیلان کشاورزی در انجام بخشی از خدمات مشاوره فنی و ترویجی
- ارتقاء سطح دانش و مهارت عملی فارغ التحصیلان کشاورزی به منظور حضور فعال و مؤثر آنان در مزارع تولیدی کشاورزی
- توسعه پایدار کشاورزی و تولید محصولات سالم با بکارگیری اصول فنی و علمی
- ارائه خدمات فنی و مهندسی به کشاورزان بمنظور افزایش تولید

• مزارع هدف اجرای پروژه:

- پتانسیل‌ها، ظرفیت‌ها و مزیت‌های تولید هر یک از مناطق گندم کاری استان شناسایی و در صورت وجود ظرفیت لازم در شهرستان‌ها، پروژه در آن مناطق اجرا شود.
- پروژه مدیریت مزرعه در سطح مزارع دهستان‌هایی اجرا شود که عملکرد آنها زیر میانگین مزارع آن دهستان باشد. بعنوان مثال اگر میانگین عملکرد مزارع گندم دهستانی سه تن در هکتار است، پروژه مدیریت مزرعه در آن دهستان برای کشاورزانی اجرا شود که عملکرد مزارع شان زیر سه تن عملکرد دارد تا بتوان با اجرای این پروژه عملکرد این مزارع را ارتقاء بخشید.
- توزیع استانی کارشناسان براساس سطح زیر کشت، تعداد بهره‌برداران و میزان تولید محصول گندم هر منطقه صورت گیرد.
- ترجیحا اراضی مورد هدف از پیوستگی لازم برخوردار بوده و در سطح یک روستا قرار داشته باشد.
- ترجیحا کشاورزان تحت پوشش پروژه افراد جدید باشند

• فرآیند اجرایی پروژه:

در سال جاری عقد قرارداد با شرکت‌های پیمانکار در دو مرحله **کاشت و داشت** انجام خواهد شد. بطوری که در پایان هر مرحله با پیمانکار تسویه حساب شده و شروع مرحله بعد منوط به انجام کامل و بموقع تعهدات مرحله قبل، ارائه گزارش فنی و تکمیل صورت وضعیت کار کرد و موثر بودن نتایج کار در افزایش تولید خواهد بود. ضمناً نسبت سهم اعتباری هر مرحله به شرح زیر خواهد بود:

جدول (۱): نسبت سهم اعتبار هر مرحله در قرارداد با شرکت پیمانکار (واحد: درصد)

مرحله داشت	مرحله کاشت*	محصول	
۳۵	۵۰	آبی	گندم
۲۵	۶۰	دیم	

تبصره (۱): مرحله کاشت شامل کلیه عملیات تهیه زمین، بذر کاری، مرحله سبز شدن و پایان آب دوم می باشد.
تبصره (۲): جابجایی اعتبار بین مراحل فوق حداکثر تا پنج درصد (۵٪) امکان پذیر می باشد

جدول (۲): تعداد بهره بردار و سطح عملیاتی هر نفر کارشناس شرکت پیمانکار در مزارع گندم آبی

ردیف	تعداد بهره بردار (نفر)	حداکثر سطح (هکتار)	مبلغ قرارداد
۱	۱۵	۲۰۰	x
۲	۱۶-۲۰	۲۵۰	x + ۳۰٪
۳	۲۱-۲۵	۳۰۰	x + ۳۰٪

تبصره: در سال زراعی جاری مبلغ حق الزحمه پایه برای نظارت بر مزارع گندم آبی به ازاء هر کارشناس حداقل بیست و پنج میلیون ریال منظور می گردد که بر مبنای جدول فوق محاسبه و پرداخت می شود. ($x = 250000000$) ریال

جدول (۳): تعداد بهره بردار و سطح عملیاتی هر نفر کارشناس شرکت پیمانکار در مزارع گندم دیم

ردیف	تعداد بهره بردار (نفر)	حداکثر سطح (هکتار)	مبلغ قرارداد
۱	۲۰	۳۰۰	x
۲	۲۱-۲۵	۳۵۰	x + ۳۰٪
۳	۲۶-۳۰	۴۰۰	x + ۳۰٪

تبصره: در سال زراعی جاری مبلغ حق الزحمه پایه برای نظارت بر مزارع گندم دیم به ازاء هر کارشناس حداقل بیست میلیون ریال منظور می گردد که بر مبنای جدول فوق محاسبه و پرداخت می شود. ($x = 200000000$) ریال

۱- نحوه انتخاب پیمانکار

ابتدا لازم است در اداره زراعت شهرستان، کارگروه انتخاب شرکت پیمانکار تشکیل شود. این کار گروه از بین اشخاص حقوقی واجد شرایط، شرکت های مجری پروژه مدیریت مزارع گندم را انتخاب می کند، به این نحو که حداقل از سه شرکت فعال در پهنه مورد نظر دعوت بعمل می آید. این شرکت ها باید پس از بازدید و بررسی اراضی مورد هدف و پتانسیل های موجود منطقه و آشنا شدن با وظایف و عملیات مورد نظر برنامه عملیاتی خود را برای رفع چالش های پیش روی تولید محصول گندم به تفکیک ارائه نموده و کار گروه مربوطه با توجه به اجرایی بودن برنامه های ارائه شده، بهترین شرکت مجری را از لحاظ امکانات و توانمندی ها، کارشناسان متخصص و مجرب و بهترین راهکار جهت افزایش تولید محصول انتخاب نموده و به مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان جهت عقد قرارداد معرفی نمایند. بعد از انتخاب پیمانکار، کارشناسان ناظر پیمانکار توسط کارگروه شهرستان با همکاری سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی ارزیابی علمی و فنی خواهند شد.

۲- نحوه عقد قرارداد با پیمانکار

بعد از انتخاب شرکت پیمانکار، تایید صلاحیت علمی کارشناسان ناظر و بررسی برنامه های افزایش عملکرد ایشان، رییس اداره زراعت شهرستان با همکاری مراکز خدمات جهاد کشاورزی از بین عناوین فعالیت های ارائه شده در بند (۶) عناوین عملیاتی را که در پهنه مورد نظر منشا اثر بیشتری باشد و می توان با اجرای آن بیشترین مشکلات تولید منطقه را برطرف نمود، انتخاب کرده و در ماده (۶) قرارداد با پیمانکار (که در قسمت ضمیمه است) لحاظ میکند. بدیهی است زمان شروع عملیات و تاریخ خاتمه آن دقیقا توسط مسئول زراعت شهرستان مشخص شده و در قرارداد درج میگردد. سپس کارشناسان مجری عملیات در شرکت تعیین شده و مشخصات ایشان در بند (۱۹) قرارداد ذکر گردد. تخصص این کارشناسان باید (به ترتیب الویت) زراعت، ماشین آلات کشاورزی، خاکشناسی و گیاهپزشکی باشد. در ادامه قرارداد با مد نظر داشتن مسائل حقوقی و مالی ناظر بر قرارداد به امضاء شرکت پیمانکار و مدیر جهاد کشاورزی شهرستان می رسد. مسئول زراعت شهرستان با همکاری مرکز خدمات جهاد کشاورزی پهنه مورد نظر نسبت به زمینه سازی و اطلاع رسانی به کشاورزان در خصوص اهداف طرح و پذیرش شرکت پیمانکار و در نهایت شناسایی عرصه فعالیت کارشناسان اقدام نموده و کشاورزان داوطلب را به شرکت پیمانکار معرفی خواهد کرد.

۳- شرایط عمومی پیمانکار

- ترجیحا دارای دفتر کار مناسب برای مراجعه کشاورزان باشد
- وسیله نقلیه مناسب جهت بازدید از مزارع را حتما دارا باشد
- از کارشناسان مجرب و با تجربه و دارای تخصص (به ترتیب الویت) زراعت، ماشین آلات کشاورزی، گیاهپزشکی و خاکشناسی استفاده نمایند.

- دارای کارنامه خوبی در اجرای پروژه در سنوات گذشته باشد.

تبصره یک: شرکت پیمانکار موظف است برنامه اجرایی افزایش تولید را در اراضی هدف **بصورت مکتوب به مجری پروژه در شهرستان** ارائه نماید.

تبصره دو: الویت ارائه خدمات پشتیبانی و فنی مانند اعطاء تسهیلات، بذور گواهی شده، تامین انواع کود و ادوات الگویی در مزارع مورد هدف پیمانکار می باشد.

۴ - وظایف عمومی شرکت های پیمانکار:

- انجام ماموریت های محوله براساس شرح قرارداد
- انعکاس مشکلات و معضلات تولید در مزارع به مرکز خدمات مرکز ترویج و خدمات جهاد کشاورزی
- انتقال اطلاعات فنی اخذ شده از مرکز ترویج و خدمات جهاد کشاورزی و مراکز تحقیقات به کشاورزان و نهادینه نمودن آن در مزارع تحت پوشش (انتقال یافته ها)
- همکاری با گروه های نظارت و ارزیابی استانی
- نظارت بر حسن اجرای توصیه ها و دستورالعمل های فنی توسط کشاورزان
- تدوین تقویم و برنامه کار با کشاورزان و ارائه به مرکز ترویج و خدمات جهاد کشاورزی
- ثبت دقیق فعالیت ها و عملیات اجرایی مزارع تحت پوشش
- تهیه گزارش فنی جامع ماهانه از حیطه عمل و ارائه آن به مرکز ترویج و خدمات جهاد کشاورزی
- سایر موارد بنا به ضرورت ارجاع شده توسط مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان

۵- وظایف کارشناسان ناظر مزارع

- تعامل سازنده با کشاورزان تحت پوشش به منظور پیشبرد اهداف پروژه
- حضور مفید و موثر در مزارع کشاورزان تحت پوشش و ارائه توصیه های فنی بر اساس دستورالعمل های فنی ابلاغ شده
- انجام عناوین عملیاتی ذکر شده در قرارداد به بهترین نحو در مزارع کشاورزان تحت پوشش
- رعایت موازین شرعی و اخلاقی در محیط کار
- تبصره (۱): کارشناسان ناظر باید در هر دوره کاری (فصل زراعی) در حداقل دو دوره آموزشی و یا کارگاه بازآموزی شرکت نمایند تا از دانش روز بی اطلاع نباشد.
- تبصره (۲): هر کارشناس ناظر باید دارای یک دفتر کاری جهت یادداشت همه فعالیت های انجام شده باشد که فعالیت های روزانه در آن ثبت شود که ملاک ارزیابی او خواهد بود

۶- عناوین عملیاتی که در قرارداد با شرکت پیمانکار لحاظ می شود:

از آنجایی که هر یک از فعالیت های زیر با توجه به شرایط اراضی منطقه می تواند در افزایش تولید نقش اساسی داشته باشد، لذا مجری پروژه می تواند تمام و یا بخشی از آن را در قرارداد با پیمانکار لحاظ نماید:

- انجام عملیات کشاورزی با رویکرد کشاورزی حفاظتی
 - انجام تنظیمات مورد نیاز ادوات زراعت گندم در کلیه مراحل
 - تهیه نمونه خاک بر اساس اصول فنی و ارسال آن به آزمایشگاه و کسب نتیجه در صورت ضرورت
 - تفسیر نتایج آزمون خاک و توصیه کودی مناسب
 - انتخاب رقم مناسب و کاشت صحیح و اصولی
 - نظارت بر کودکاری (کودهای شیمیایی پرمصرف، ریزمغذی وزیستی) بر اساس توصیه های کودی
 - انتخاب شیوه و زمان آبیاری متناسب با توجه به شیب، نوع خاک و میزان آب قابل دسترس
 - رعایت تاریخ مناسب کشت
 - تعیین میزان مصرف بذر با توجه به توصیه های فنی و ارقام سازگار با منطقه
 - هدایت کشاورزان در استفاده بهینه و بموقع از سموم شیمیایی به منظور کنترل علف های هرز، آفات و بیماری ها
 - هدایت و راهنمایی کشاورزان در مقدار، شیوه و زمان مصرف کودهای سرک
 - نظارت بر امر برداشت و کنترل ریزش و تعیین عملکرد هر یک از کشاورزان
- تبصره (۱): لازم است بر اساس مشکلات منطقه از بین شرح وظایف فوق، مواردی انتخاب و در قرارداد با شرکت پیمانکار درج گردد.
- تبصره (۲): اجرای دستورالعمل های فنی ملی و منطقه ای که با کمک مراکز تحقیقات صادر و ابلاغ می گردد.

۷- مدیریت برداشت

یکی از مهمترین مراحل تولید غلات بویژه گندم که تاثیر بسزایی در ارتقاء کمی و کیفی تولید محصول دارد مرحله برداشت است؛ به طوری که عدم برداشت به موقع و صحیح محصول باعث افزایش ضایعات و در نتیجه کاهش بازده مزرعه می گردد. به همین دلیل اعمال مدیریت مناسب برداشت با هدف کاهش تلفات ریزش در فصل برداشت از مهمترین اولویت ها می باشد که علاوه بر کاهش تلفات (ریزش طبیعی و ریزش ماشین برداشت) مشکلات موجود در جمع آوری محصول نیز کاهشی معنی دار داشته و موجب افزایش عملکرد محصول و در نهایت سبب افزایش درآمد کشاورزان خواهد شد. امید است با اقدامات بهنگام در این امر شاهد کاهش تلفات برداشت طی سالهای آینده و افزایش تولید در واحد سطح باشیم. در راستای رسیدن به اهداف فوق، پروژه کنترل در مرحله برداشت گندم جهت اعمال

مدیریت مناسب عملیات برداشت مکانیزه گندم در سطح کشور و در چارچوب اعتبارات طرح خودکفایی گندم و در قالب پنج مرحله بشرح زیر عملیاتی خواهد شد:

۱- نحوه انتخاب و بکارگیری کارشناسان فنی طرف قرارداد اجرای پروژه:

به منظور اعمال مدیریت مناسب در برداشت مکانیزه محصول گندم، انتخاب و بکارگیری کارشناسان صلاحیت دار عضو سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی در قالب اشخاص حقوقی تحت عنوان کارشناسان و عوامل فنی برداشت پیش از فرا رسیدن فصل برداشت گندم از میان نیروهای مستعد شامل: فارغ التحصیلان بومی رشته های ماشین های کشاورزی و مکانیزاسیون یا سایر کارشناسان فنی صلاحیت دار و ... با تأیید کمیته برداشت گندم استان در قالب قرارداد مرحله برداشت گندم به مرحله اجراء درخواهد آمد.

۲- آموزش کارشناسان و عوامل فنی برداشت:

۱-۲- با توجه به اهمیت آموزش در ارتقاء کارائی عملیات برداشت و کاهش تلفات و ضایعات، آموزش کارشناسان و عوامل فنی برداشت (با سرفصل: اپراتوری کمباین، تنظیمات و عملیات مزرعه ای و محاسبه تلفات و ریزش) در هراستان پیش از فرارسیدن فصل برداشت از طریق هماهنگی بین معاونت بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی و مراکز آموزش جهادکشاورزی استان، از محل اعتبارات مرحله برداشت گندم انجام خواهد شد.

۲-۲- در این راستا برنامه ریزی توسط معاونت بهبود تولیدات گیاهی انجام و دوره آموزشی توسط مراکز آموزش جهاد کشاورزی اجراء می گردد. برای این منظور حداکثر ۵٪ درصد از اعتبارات مرحله برداشت گندم در هر استان هزینه خواهد شد. (جدول برش استانی اعتبارات مرحله برداشت گندم به ضمیمه ارائه می گردد.)

۳- نحوه معاینه فنی کمباین:

۱-۳- به دلیل اهمیت انجام معاینات فنی کمباین ها قبل از شروع فصل برداشت گندم و نیز با هدف تداوم نظارت بر کارکرد مناسب کمباین ها در طول فصل برداشت، انجام معاینه فنی بر اساس دستور العمل واحد که به ضمیمه می باشد در استان ها با هماهنگی معاونت بهبود تولیدات گیاهی و بکارگیری کارشناسان و عوامل فنی برداشت به مورد اجراء درمی آید؛ این زمینه صدور کارت معاینه فنی کمباین با پرداخت مساعدت به مبلغ ۲۰۰.۰۰۰ ریال بازاء هردستگاه کمباین توسط کارشناسان و عوامل فنی برداشت و تحت نظارت سازمان جهاد کشاورزی انجام خواهد گرفت.

۲-۳- کمباین های معاینه و تأیید شده توسط هرکارشناس درطول دوره فعالیت در منطقه تحت پوشش همان کارشناس خواهند بود.

۳-۳- با توجه به مهاجرت کمباین ها در بین استان های کشور در فصل برداشت، و به لحاظ نقش استان های "مبدأ" کمباین درتامین نیاز استان های "مقصد"، تخصیص اعتبار معاینات فنی کمباین بر اساس جمعیت و مهاجرت های بین استانی کمباین ها انجام گرفته است.

۴-۳- با توجه به جابجایی کمباین ها، هماهنگی لازم بین استانها برای انجام معاینات کمباین های مهاجر، پیش از فصل برداشت و در قالب عقد قرارداد بین استانی انجام خواهد شد.

۳-۵- پس از انجام معاینات و صدور و تحویل کارت معاینه فنی توسط کارشناسان و عوامل فنی برداشت، به هریک از کمباین های معاینه شده برگه ای تحت عنوان "برگه ثبت اطلاعات بازدید دوره ای" تحویل می گردد که حتماً باید توسط کمباین دار یا راننده کمباین تا پایان فصل برداشت بخوبی نگهداری شده در بازدیدهای بعدی جهت ثبت موارد لازم به کارشناسان و عوامل فنی برداشت ارائه گردد. این برگه ها در پایان فصل برداشت و یا پیش از خروج کمباین ها از منطقه (در مورد کمباین های مهاجر) باید توسط کارشناسان و عوامل فنی برداشت جمع آوری گردد. (فرم "برگه ثبت اطلاعات بازدید دوره ای" در ادامه ارائه گردیده است)

۳-۶- با ورود کمباین های مهاجر به استان های پذیرنده، لازم است تا ضمن اعمال کنترل های معمول (ضد عفونی و بازدیدهای معمول) "برگه ثبت اطلاعات بازدید دوره ای" توسط کارشناسان و عوامل فنی برداشت به این گروه از کمباین ها نیز تحویل شود تا طی دوران فعالیت این کمباین ها در منطقه، امکان انجام بازدید و ثبت اطلاعات آنان نیز ممکن گردد.

۳-۷- نظر به لزوم نظارت مستمر بر کمباین های معاینه شده توسط کارشناس برداشت مربوطه در فصل برداشت با اطلاع رسانی و نظارت جهادکشاورزی استان و شهرستان، کارشناسان و عوامل فنی برداشت، باید ضمن اعمال نظارت دوره ای (که مبحث آن در ادامه خواهد آمد)، قبل از خروج کمباین های مهاجر حتماً نسبت به جمع آوری برگه های ثبت اطلاعات بازدید دوره ای آنان اقدام نمایند. بدیهی است هنگام تسویه حساب با کارشناسان و عوامل فنی برداشت در پایان قرارداد، ارائه تمامی برگه های ثبت اطلاعات بازدید دوره ای کمباین های تحت پوشش کارشناسان الزامی است.

۴- نظارت دوره ای:

۴-۱- نظارت دوره ای، طی فصل برداشت محصول گندم و با هماهنگی کمیته استانی و مدیریت های جهادکشاورزی شهرستان در مورد کمباین های مورد معاینه و تأیید شده، طی حداقل ۲ نوبت بازدید توسط کارشناسان و عوامل فنی برداشت انجام خواهد گرفت.

۴-۲- در جریان بازدیدها، کارشناسان و عوامل فنی برداشت، هرگونه نقیصه و اشکالات فنی در کارکرد کمباین ها را به راننده و مالک کمباین یاد آور خواهند شد و ضمن درج نقایص فنی مشاهده شده در "برگه ثبت اطلاعات بازدید دوره ای" و امضاء برگه (امضاء کارشناس - راننده کمباین) نسبت به رفع نقص فنی مشاهده شده با کمک راننده و یا راساً (توسط خود کارشناس) اقدام خواهند نمود.

۴-۳- کمباین هایی که در جریان بازدیدهای دوره ای توسط کارشناسان و عوامل فنی برداشت معیوب تشخیص داده می شوند نباید تا رفع نقص فنی فعالیت نمایند و کنترل بر این امر به عهده کارشناسان و عوامل فنی برداشت و نظارت بالادستی به عهده مدیریت های استانی و شهرستانی خواهد بود.

۵- تعیین تلفات و ریزش کمباین:

۵-۱- در جریان ۲ نوبت بازدید دوره ای کمباین هایی که قبلاً معاینه شده است، لازم است تا در هر نوبت بازدید، میزان تلفات و ریزش کمباین نیز توسط کارشناسان و عوامل فنی برداشت تعیین و هرگونه تنظیمات بر اساس آن انجام شود.

۵-۲- در هر بار بازدید و تعیین میزان ریزش کمباین ها لازم است تا نتایج تلفات مشاهده شده کمباین در گزارش مکتوب توسط کارشناس تنظیم و به ستاد برداشت شهرستان و متعاقباً ستاد برداشت استان منعکس گردد.

کارشناسان و عوامل فنی برداشت لازم است تا یک نسخه از تمامی گزارشات بررسی تلفات کمباین ها را تا پایان فصل برداشت و تسویه حساب نهایی نگهداری نمایند.

۳-۵- انجام بازدیدهای دوره ای با پرداخت مساعدت به مبلغ ۲۰۰.۰۰۰ ریال بازا هر نوبت بازدید از کمباین توسط کارشناسان و عوامل فنی برداشت و تحت نظارت سازمان جهاد کشاورزی انجام خواهد گرفت.

۴-۵- بدیهی است هنگام پرداخت حق نظارت کارشناسان و عوامل فنی برداشت در پایان فصل برداشت، ارائه تمامی گزارشات بررسی تلفات کمباین ها و همچنین ارائه کلیه "برگه های ثبت اطلاعات بازدید دوره ای" از سوی کارشناسان و عوامل فنی برداشت الزامی است.

۸- سازمان کار پروژه مدیریت مزرعه در سطح ستاد استان

برای اجرای اصولی پروژه مدیریت مزرعه سازمان کار متناسب لازم است که به شرح زیر تعیین می شود:

الف : سازمان کار ستاد

کمیته نظارتی طرح ملی خودکفایی گندم:

- معاون غلات دفتر محصولات اساسی
- رئیس گروه گندم آبی
- رئیس گروه گندم دیم
- کارشناس مسئول آمار
- مسئول تغذیه
- کارشناس مسئول مکانیزاسیون
- مسئول واحد گیاهپزشکی
- مسئول پروژه مدیریت مزرعه

شرح وظایف کمیته نظارتی طرح ملی خودکفایی گندم :

- ارزیابی و کنترل عالیه بر روند اجرای طرح در سطح کشور
- تهیه گزارش از روند اجرای پروژه های طرح در سطح کشور و ارائه آن به مسئولین ذیربط
- بررسی مسائل و مشکلات اجرای طرح و ارائه راه حل
- تهیه و یا اصلاح دستورالعمل های فنی

ب : سازمان کار اجرائی استانی

۹- اعضاء کمیته اجرایی پروژه مدیریت مزرعه استان:

- معاون امور تولیدات گیاهی(رئیس کمیته)

- مدیر زراعت استان (دبیر کمیته)
- کارشناس مسئول گندم
- مشاور رئیس سازمان و مسئول هماهنگی امور ترویج و نظام بهره‌برداری استان
- رییس حفظ نباتات استان
- مسئول مکانیزاسیون استان
- نماینده سازمان تحقیقات استان
- رئیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان حسب مورد
- معاون اداری و مالی استان حسب مورد
- سایر معاونت و یا مدیریت‌ها حسب مورد
- مدیرعامل کانون هماهنگی و حمایتی تشکل‌های بخش کشاورزی حسب مورد
- رئیس اداره امور حقوقی استان حسب مورد

۱۰- شرح وظایف کمیته اجرایی پروژه مدیریت مزرعه استان

- تعیین سازمان کار اجرایی مناسب برای اجرای مطلوب پروژه در هر شهرستان
- برنامه‌ریزی اجرایی طرح در سطح استان (بررسی و تصویب نیازها)
- نظارت و کنترل برای اجرای طرح در سطح استان بر اساس دستورالعمل‌های ابلاغی
- نظارت عالی بر کلیه مراحل انتخاب پیمانکاران پروژه و کارشناسان ناظر آنها
- نظارت و کنترل بر گردش کار و اعتبارات پروژه
- ارزشیابی دوره ای و نهایی پروژه و در صورت ضرورت اصلاح روند اجرایی حسب مورد
- تهیه و ارائه گزارش نهایی پروژه و ارسال به کمیته نظارت ملی
- تدوین و یا تأیید برنامه‌های آموزشی مورد نیاز با همکاری سازمان نظام مهندسی کشاورزی
- تهیه و تدوین دستورالعمل‌های فنی منطقه ای با همکاری افراد صاحب نظر

۱۱- مجری پروژه در استان

- مجری پروژه در استان توسط معاون بهبود تولیدات گیاهی تعیین و به دفتر غلات، حبوبات و نباتات علوفه ای معاونت تولیدات گیاهی معرفی می شود.
- مسئولیت اجرای پروژه بعهدہ مجری خواهد بود که با هماهنگی کمیته اجرایی پروژه در استان بر اساس دستورالعمل‌های ابلاغی عمل خواهد نمود.

۱۲- مجری پروژه در شهرستان

- مجری پروژه در سطح شهرستان توسط مدیر جهاد کشاورزی شهرستان انتخاب شده و به معاونت بهبود تولیدات گیاهی استان معرفی می گردد

۱۳- وظایف مجری پروژه در شهرستان

وظایف مجری پروژه در شهرستان بر اساس دستورالعمل ابلاغی ستاد و استان بشرح ذیل خواهد بود:

- انتخاب پیمانکار صاحب صلاحیت
- تعیین محدوده و حوزه فعالیت پیمانکار پروژه
- تعیین سطح و حجم فعالیت در مراکز ترویج و خدمات جهاد کشاورزی
- هماهنگی اجرای طرح در مرکز ترویج و خدمات جهاد کشاورزی
- تهیه پیش نویس قرارداد با شرکت پیمانکار و تعیین عناوین فعالیت از بین شرح وظایف اختصاصی آنها
- زمینه سازی لازم و اطلاع رسانی به کشاورزان در زمینه اجرای پروژه
- جمع آوری آمار و اطلاعات مورد نیاز
- گزارش گیری و گزارش دهی
- جمع آوری مسائل و مشکلات و ارائه گزارش به استان
- اجرای مصوبات کمیته استانی
- نظارت و ارزیابی اجرای پروژه و تایید صورت وضعیت های ارائه شده از طرف مراکز ترویج و خدمات جهاد کشاورزی

۱۴- وظایف مراکز ترویج و خدمات جهاد کشاورزی :

- مکان یابی و زمینه سازی حضور شرکت پیمانکار در راستای اجرای پروژه
- کنترل، نظارت و ارزیابی حضور موثر و مفید کارشناسان شرکت پیمانکار در مزارع تحت پوشش براساس قراردادهای منعقد
- کنترل و ارزیابی موثر کارشناسان شرکت پیمانکار در رساندن اطلاعات فنی و مشاوره ای به کشاورزان در قالب دستورالعمل ها ، آیین نامه ها و
- ارائه گزارش ادواری از عملکرد پروژه و تهیه صورت وضعیت کارکرد شرکت پیمانکار
- جمع بندی مسائل و مشکلات اجرای پروژه و ارائه به اداره تولیدات گیاهی شهرستان
- تهیه گزارش نهایی ارزیابی از شرکت های پیمانکار حوزه تحت پوشش در پایان دوره

د- پروژه کنترل عملیات زراعی :

از آنجائیکه نظارت، ارزیابی و کنترل کمی و کیفی پروژه های طرح گندم از الزامات اساسی موفقیت در اجرای طرح محسوب می شود در سال زراعی ۹۳-۹۲ فعالیت مستقلی تحت عنوان «کنترل پروژه» پیش بینی شده است که چگونگی اجرای پروژه های مربوط به ارتقاء عملیات کاشت، داشت و برداشت در مزارع گندم آبی و دیم را مورد نظارت، بررسی و ارزیابی قرار می دهد.

اعضاء تیم کارشناسان کنترل عملیات زراعی

مقرر است که کنترل پروژه با تشکیل گروه های نظارت و ارزیابی متشکل از:

- کارشناسان مدیریت زراعت
- محققان مرتبط
- سایر کارشناسان موضوعی که از نظر علمی و فنی از مهارت بالایی برخوردارند.

وظایف تیم کارشناسان کنترل عملیات زراعی

حضور میدانی در اراضی تحت پوشش پروژه به منظور:

- هدایت، پشتیبانی فنی و آموزشی و نظارت مستمر بر فعالیت شرکت های طرف قرارداد پروژه مدیریت مزرعه استان از نظر کیفی و کمی از طریق سرکشی منظم و دوره ای (مراحل کاشت، داشت و برداشت)
 - پیگیری دریافت، جمع بندی و ارائه گزارش ماهیانه از عملکرد شرکت های خدمات فنی ومشاوره ای پیمانکار پروژه مدیریت مزرعه و ارائه صورت وضعیت های مربوطه به مجری پروژه
 - هماهنگی مستمر اقدامات با مجری استانی.
 - شرکت در جلسات و گردهمایی های فنی مربوط به نظارت مزارع.
 - تبیین دستورالعمل ها و آیین نامه های ابلاغی مرتبط به مدیریت مزرعه جهت اطلاع رسانی و پیگیری و نظارت بر چگونگی اجرای آن.
 - انعکاس مسائل و مشکلات اجرای طرح به مجری پروژه.
 - برگزاری جلسات با شرکت های خدمات فنی ومشاوره ای پیمانکار پروژه مدیریت مزرعه جهت هماهنگی امور
- تبصره(۱): مبنای پرداخت مبلغ قرارداد به پیمانکار ارزیابی عملکرد تک تک کارشناسان ناظر خواهد بود و در صورت موثر بودن نقش ایشان این پرداخت انجام خواهد شد. در غیر این صورت مجری پروژه مسئول و پاسخگو خواهد بود.

ضمان

قرارداد اجرایی
مدیریت مزارع
گندم سال زراعی ۹۳-۹۲

مشخصات طرفین

ماده (۱) - این قرارداد فی مابین :

۱-۱- مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان

به نمایندگی آقای..... به سمت

و نشانی..... تلفن.....

به عنوان کارفرما و

۱-۲- شرکت..... به شماره نظام

مهندسی..... به نمایندگی آقای/ خانم..... به سمت.....

..... و کدملی..... و کد پستی..... و شماره اقتصادی.....

..... به نشانی..... تلفن..... به عنوان پیمانکار به شرح

مواد آتی منعقد می گردد.

موضوع قرارداد

ماده (۲) - موضوع قرارداد عبارت است از : مدیریت اجرای مزارع گندم به شرح عملیات زیر، مطابق جدول

شماره یک) و دستورالعمل های کتبی کارفرما که در هر مورد بصورت مستقل صادر و ابلاغ خواهد شد.

۱-۲- مدیریت کاشت: با عنایت به محدودیت های ناشی از اثرات اقلیمی ، محدودیت تاریخ کاشت و ادوات کشت، ضروری

است با بکارگیری مناسب از ابزار و ادوات مکانیزه، اثرات این محدودیت ها به حداقل ممکن کاهش یابد. در این راستا لزوم حداکثر

بهره وری از ماشین آلات موجود ، بطور مستقیم و غیرمستقیم تاثیر بسزایی در کاهش میزان تلفات و ضایعات محصول، ارتقاء و

بازدهی نهاده های مصرفی در تولید همانند (آب، بذر، کودشیمیایی، سموم، انرژی و) و در نهایت نیل به تولید اقتصادی خواهد

داشت.

اصلاح و تنظیم ادوات دنباله بند و ماشین آلات کشاورزی مورد استفاده در عملیات کاشت، امری ضروری می باشد که تاثیر حذف

یارانه حاملهای انرژی لزوم اجرای این فعالیت را پر رنگ تر می نماید. با آماده سازی و راه اندازی ادوات کشاورزی، کالیبره کردن آنها

پیش از فرارسیدن فصل کاری موجب ارتقاء بهره وری عملیات زراعی شده و در بهبود و ارتقاء شاخصهای تولید گندم تاثیر بسزائی

خواهد داشت.

۲-۲- مدیریت داشت: پس از مرحله کاشت آنچه موجب افزایش تولید و جلوگیری از خسارت به محصول و حفظ کمیت و کیفیت

آن می گردد عملیات داشت می باشد که با اجرای عملیات صحیح در این مرحله ضمن بهره برداری از حداکثر ظرفیت عوامل تولید، از

ضایعات نیز کاسته می گردد. در این مرحله تغذیه ، آبیاری و مبارزه با عوامل خسارت زا، مورد توجه بوده و بیشترین تاثیر را بر اجزاء

عملکرد خواهد داشت. بررسی و تعیین بهترین تاریخ مبارزه با علف های هرز، آفات و بیماری هاو توصیه های لازم در این خصوص و

تنظیم و کالیبره کردن دستگاه های سمپاش برای مبارزه بموقع با عوامل خسارت زا از اهم وظایف پیمانکار می باشد.

ماده (۷) - مبلغ این قرارداد برای هر هکتارریال و کلاً معادل به عدد..... به حروف ریال می باشد که بعد از تامین اعتبار پرداخت خواهد شد.

ماده (۸) - هرگونه تغییر در مبلغ قرارداد صرفاً ناشی از افزایش یا کاهش حجم کار انجام شده بوده و مطابق ابلاغ کارفرما، حداکثر به میزان ۲۵٪ امکان پذیر می باشد.

ماده (۹) - نحوه پرداخت مبلغ قرارداد: پرداخت متناسب با پیشرفت فیزیکی در طی سه مرحله و پس از تایید صورت وضعیت توسط کارفرما و کسر کسورات قانونی و جرایم مربوطه می باشد. لذا مبلغی تحت عنوان "پیش پرداخت" پرداخت نخواهد شد.

تعهدات پیمانکار

ماده (۱۰) - پیمانکار متعهد است عملیات مدیریت اجرایی مزارع گندم را در مزارع کشاورزان طرف قرارداد (به شرح جدول شماره یک پیوست)، دقیقاً مطابق مفاد مراحل و اقدامات مندرج در جدول شماره یک ماده (۶) به انجام برساند.

ماده (۱۱) - پیمانکار متعهد است که تضمین های قانونی مورد تایید کارفرما مربوط به این قرارداد را در چارچوب آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی مصوب ۱۳۸۲ هیات وزیران به شرح مواد آتی به نفع کارفرما تسلیم و یا پرداخت نماید.

۱-۱۱ - پیمانکار متعهد است که پس از امضاء و ثبت قرارداد، معادل ۱۰٪ مبلغ کل قرارداد را به عنوان تضمین انجام تعهدات، به کارفرما تسلیم و یا پرداخت نماید.

۲-۱۱ - پیمانکار آگاهی دارد از هرپرداخت معادل ۱۰٪ به عنوان تضمین حسن انجام کار ایشان کسر و پس از تحویل (انجام) قطعی کار و اتمام عملیات کیل گیری و برداشت، به وی مسترد می شود.

ماده (۱۲) - پیمانکار متعهد است که از هرپرداخت به وی، کسورات قانونی از جمله بیمه، مالیات مطابق قانون کسر و به حساب مراجع ذیربط واریز شود.

ماده (۱۳) پیمانکار اقرار دارد رابطه فی مابین ایشان و عوامل و کارکنان وی با کارفرما که به نحوی در اجرای این قرارداد فعالیت دارند به هیچ وجه رابطه استخدامی نبوده و تابع قواعد حاکم بر روابط کارفرما و پیمانکار می باشد و کارفرما هیچ تعهد و تکلیفی جز مفاد این قرارداد ندارد.

ماده (۱۴) - پیمانکار متعهد است قوانین و آیین نامه های مصوب در مورد کارکنان و کارگران تحت امر خود از جمله: ایمنی و بهداشت کار مطابق استانداردهای وزارت کار و وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی، بیمه، پرداخت به موقع حقوق و مزایا، تهیه البسه و پوشش کار مناسب و... را رعایت نماید. در غیر اینصورت کارفرما مجاز است در هر مورد راساً اقدام و کل هزینه های مربوط را از محل مطالبات و یا تضمین های پیمانکار برداشت نماید.

ماده (۱۵) - پیمانکار متعهد است که کلیه کارکنان و کارگران تحت امر و مرتبط با این قرارداد را از ابتدای شروع فعالیت، بیمه (تامین اجتماعی، درمان و حوادث) نموده و مستمراً و در پایان هر دوره سه ماهه اسناد مثبت به مربوط به پرداخت حقوق و مزایا و بیمه آنان را تهیه و یک نسخه از آن را به کارفرما تسلیم نماید.

ماده (۱۶) - پیمانکار اقرار و آگاهی دارد که موظف است از کارکنان واجد صلاحیت های فنی و اخلاقی استفاده نماید.

ماده (۱۷) - پیمانکار متعهد است از کارکنان دارای مجوز قانونی به ویژه در صورت بکارگیری اتباع خارجی، استفاده نماید.

ماده (۱۸) - پیمانکار متعهد است مسئولیت مادی و معنوی ناشی از فعل و یا ترک فعل و کارکنان خود را تقبل نموده و حسب مورد نسبت به جبران خسارات وارده به نفع کارفرما و یا اشخاص ثالث اقدام می نماید.

ماده (۱۹) - پیمانکار متعهد است برای اجرای مفاد موضوع قرارداد تعداد..... نفر کارشناس با مشخصات زیر بکار گمارد:

نام و نام خانوادگی	کد ملی	رشته تحصیلی	شماره تلفن همراه

ماده (۲۰) - پیمانکار متعهد است که مشمول ممنوعیت مذکور در قانون منع مداخله کارکنان در معاملات دولتی نمی باشد و چنانچه تغییرات بعدی در مدیریت آن که معارض با قانون مذکور باشد، رخ دهد به نحوی که مشمول قانون مزبور گردد، موظف است مراتب را فوراً به صورت کتبی به کارفرما اعلام نماید و کارفرما نیز حق فسخ قرارداد را دارد.

ماده (۲۱) - پیمانکار متعهد است که از استخدام و بکارگیری و سهم نمودن کارکنان کارفرما در اجرای تعهدات خویش و نیز از پرداخت هرگونه وجهی تحت هر عنوان به آنان خودداری نماید، در غیر این صورت کارفرما حق فسخ قرارداد داشته و پیمانکار به مدت پنج سال از عقد قرارداد جدید با کارفرما، محروم خواهد شد.

ماده (۲۲) - پیمانکار متعهد است که جهت پرداخت دیون خود و خسارات وارده به کارفرما و یا به غیر که به نحوی ناشی از این قرارداد می باشد به کارفرما اجازه و اختیار داده است که در صورت وصول درخواست کتبی ذینفع، مبالغ مذکور را راساً از محل مطالبات قطعی وصول نشده و یا تضمین های ماخوذه برداشت و در حق ذینفع کارسازی و پرداخت نماید. بدیهی است در صورت عدم تکافوی تضمین ها و یا مطالبات مذکور برای جبران دیون و خسارات، حق اقدام قانونی برای ذینفع تا وصول کامل حقوق خود محفوظ می باشد.

ماده (۲۳) - پیمانکار متعهد است کلیه اسناد و مدارک و اطلاعات مربوط به این قرارداد را در حین اجرای کار و حتی پس از آن در اختیار کارفرما قرار دهد.

ماده (۲۴) - پیمانکار متعهد است بدون اجازه کتبی و قبلی کارفرما، از واگذاری کل یا جزء قرارداد به غیر خودداری نماید. بدیهی است در صورت موافقت کارفرما برای واگذاری قسمت یا قسمت هایی از قرارداد به پیمانکار یا پیمانکاران فرعی، مسئولیت و تعهدات پیمانکار این قرارداد در مقابل کارفرما، به قوت خود باقی خواهد بود.

ماده (۲۵) - پیمانکار متعهد است کلیه حقوق دولتی را رعایت نموده و هرگونه تغییرات بعدی در قوانین و مقررات و بودجه دولتی را پذیرفته و بر اساس نظر و دستور کارفرما، شرایط لازم را پذیرا و مجری باشد.

ماده (۲۶) - پیمانکار متعهد است اطلاعات حاصل از این قرارداد و نیز سایر اطلاعات مربوط به کارفرما که حسب مورد کسب می نماید را بدون مجوز کتبی و قبلی از کارفرما، به غیر منتقل ننماید و در حفظ و حراست آنها کوشا باشد.

ماده (۲۷) - پیمانکار متعهد است که کلیه حقوق و امتیازات مادی و معنوی ناشی از این قرارداد در مالکیت کارفرما قرار دارد و حق هرگونه ادعای بعدی در این خصوص را از خود سلب نموده است.

ماده (۲۸) - پیمانکار اقرار دارد که این قرارداد و ضامنه مرتباً با آن تماماً اجزاء لاینفک و لازم الاجرا محسوب می شوند و از مفاد آنها و حقوق و تکالیف قانونی طرفین و قواعد آمره و شرایط جوی و موقعیت جغرافیایی محل و یا محل های عملیات و اعمال مدیریت خویش در فصول مختلف، آگاهی دارد و حق هرگونه ادعای بعدی مبنی بر جهل به هریک راه، از خود سلب نموده است.

ماده (۲۹) - پیمانکار متعهد است حداکثر ظرف مدت روز از تاریخ امضاء این قرارداد، نسبت به انعقاد قرارداد مستقل با کشاورزان موضوع ماده (۳) این قرارداد اقدام لازم معمول و حد اکثر ظرف روز از تاریخ امضاء این قرارداد، یک نسخه از قرارداد منعقد خود با کشاورزان را به کارفرما تسلیم نماید.

ماده (۳۰) - پیمانکار متعهد است که در صورت لزوم به استقرار ویا توقف نیرو ویا تجهیزات وتاسیسات در اراضی غیر، قبلاً نسبت به جلب رضایت مالک اقدام لازم ومکتوب بعمل آورد.

تعهدات کارفرما

ماده (۳۱) - کارفرما متعهد است نسبت به تامین اعتبار و پرداخت مبلغ قرارداد متناسب با پیشرفت فیزیکی کار و پس از تایید ناظر (نماینده) کارفرما، ودر طی سه مرحله اقدام نماید.

ماده (۳۲) - کارفرما متعهد است در جهت ارائه اطلاعات لازم، ارتباط و تشریح مساعی با دواير دولتی و تهیه لوازم با پیمانکار همکاری و مساعدت نماید.

تعهدات مشترک کارفرما و پیمانکار

ماده (۳۳) - طرفین متعهد هستند که هرگونه تغییر در نشانی و مشخصات خود را ظرف اولین فرصت وحداکثر پانزده روز کتباً به طرف مقابل اعلام نمایند و کلیه ابلاغیه ها به آخرین نشانی اعلام شده، قانونی تلقی می گردد.

ماده (۳۴) - طرفین متعهد هستند چنانچه در وضعیت حقوقی و قانونی خود از جمله ساختار اداری، مدیران صاحب امضاء و... تغییراتی موثر در این قرارداد ایجاد شود، مراتب را در اولین فرصت ممکن وحداکثر ظرف پانزده روز، کتباً و به ضمیمه مستندات جدید به طرف مقابل اعلام و اطلاع رسانی نمایند و در صورت تغییر در مالکیت و مدیریت پیمانکار، کارفرما اجازه و اختیار دارد که قرارداد را با مدیریت جدید ادامه داده و یا نسبت به فسخ قرارداد اقدام و حسب مورد خسارات وارده را از پیمانکار دریافت نماید.

ماده (۳۵) - کلیه ابلاغیه ها و مکاتبات رسمی و کتبی در خصوص اهداف و اجرای این قرارداد که توسط طرفین ویا آقای/خانم به عنوان نماینده کارفرما و آقای/خانم به عنوان نماینده پیمانکار صادر و ارسال شود تماماً اجزاء لاینفک قرارداد محسوب خواهند شد.

ماده (۳۶) - هرگونه اظهارات و اقدامات بعدی خارج از مفاد این قرارداد و به دور از مکاتبات رسمی و قانونی و فارغ از نظریه مجدد دفتر حقوقی کارفرما، مسموع و قابل استناد طرفین نخواهد بود.

ماده (۳۷) - طرفین متعهد هستند که قوانین جاری کشور را رعایت کنند واگر بعد از امضاء این قرارداد، قوانین و مقررات به نحوی تغییر کند که مستقیماً موجب افزایش هزینه های پیمانکار گردد، کارفرما مکلف است افزایش هزینه های پیمانکار را جبران نماید و اگر تغییرات قوانین موجب کاهش هزینه های پیمانکار گردد، پیمانکار موظف است مابه التفاوت را به کارفرما مسترد نماید.

ماده (۳۸) - طرفین متعهد هستند اموال و تجهیزات هرطرف به شرح ذیل که پس از طی طریق قانونی، به صورت امانت در اختیار طرف مقابل قرار می گیرد به نحو احسن نگهداری نمایند. چنانچه اموال یاد شده تلف ویا معیوب شود، طرف خسارت دیده می تواند عین و یا ارزش معادل آن را از طرف مقابل مطالبه و دریافت نماید.

ماده (۳۹) - چنانچه در تفسیر مفاد این قرارداد و در اجرای آن، اختلافاتی بروز نماید، مراتب از طریق مذاکره و در غیراینصورت بامراجعه به مراجع قضایی حل و فصل خواهد شد.

ماده (۴۰) - طرفین متعهد هستند که در تنظیم و اجرای این قرارداد، فارغ از مجوز و یا تکالیف قانونی مصوب و بدون جلب رضایت کتبی و قبلی، برای اشخاص ثالث (غیر از طرفین اصلی قرارداد)، ایجاد تعهد و یا دین ننموده و نمی نمایند و اجرای این قرارداد منجر به ایراد خسارت اشخاص ثالث نخواهد شد. صرفاً قرارداد منعقدۀ پیمانکار با کشاورز موضوع ماده (۳۹) از شمول این ماده مستثنی بوده و پیمانکار می تواند در چارچوب آن، تعهدات لازم را ایجاد نماید.

ماده (۴۱) طرفین آگاهی دارند که عدم اعمال به موقع حقوق مندرج در این قرارداد، به معنای اعراض ذینفع از حقوق مربوط نخواهد بود.

ماده (۴۲) طرفین متعهد هستند چنانچه در اثر اهمال و قصور خود در اجرای قرار داد، متحمل از دست دادن درآمد، سود و سرمایه شوند، طرف مقابل را از جبران خسارت مذکور خواهد بود.

سایر موارد

ماده (۴۳) - این قرارداد با استناد به قانون برنامه پنجم توسعه (بند ه ماده ۱۴۳) تنظیم و اعتبار آن از محل ردیف ۴۰۱۴۶۰۰۵ تامین خواهد شد.

فسخ و تعلیق قرارداد

ماده (۴۴) - در طی مدت قرارداد در صورت بروز سوانح و حوادث غیر مترقبه مانند سیل، زلزله و... که خارج از کنترل طرفین بوده و مانع انجام تعهدات آنان شود، بادرخواست پیمانکار و موافقت کارفرما و یا ابلاغ مستقیم کارفرما، قرارداد فسخ و یا برای مدت معین، تعلیق می شود. بدیهی است پس از رفع حادثه و در صورت صدور دستور کارفرما، پیمانکار موظف است نسبت به ادامه تعهداتش اقدام نماید و در صورت فسخ قرارداد ناشی از حوادث قهری، هیچیک از طرفین مسئول خسارات طرف مقابل نخواهد بود.

ماده (۴۵) - در طی مدت قرارداد، در صورت تخلف پیمانکار از هر یک از مفاد این قرارداد، کارفرما می تواند قرارداد را یکطرفه فسخ و یا با تشخیص خود، میزان خسارات وارده را برآورد و از پیمانکار مطالبه و یا از محل مطالبات وصول نشده و یا تضمین های وی برداشت و تضمین های انجام تعهدات و حسن انجام کار وی را به نفع خود ضبط نماید. در این مورد، پیمانکار حق هرگونه ادعای بعدی به هر عنوان را از خود سلب نموده است.

صفحه ۷ از ۹ صفحه

ماده (۴۶) - در صورت تاخیر پیمانکار در انجام و یا ترک انجام هر یک از مفاد قرارداد و نیز عدم اجرای به موقع هر یک از مراحل عملیات موضوع جدول (۱) ماده (۶)، کارفرما اختیار دارد از پرداخت مبلغ قرارداد خودداری و نسبت به کسر مبالغ جریمه به میزان ۵۰٪ مبلغ قرارداد، اقدام نماید.

همچنین در صورت تکرار در تاخیر، نسبت به فسخ قرارداد و یا ارجاع کار به دیگری به هزینه پیمانکار اقدام و ضمانت حسن انجام کار وی را به نفع خود ضبط نماید. در هر صورت اقدام کارفرما به برآورد و اخذ خسارت ناشی از تاخیر پیمانکار، بلامانع و قابل قبول طرفین می باشد.

تشخیص تاخیر و میزان خسارت با کارفرما بوده و پیمانکار حق ایراد به آن را از خود سلب نموده است.

ماده (۴۷) - کارفرما می تواند در هر مرحله از قرارداد، با ابلاغ کتبی.....روزی تمام یا بخشی از خدمات موضوع این قرارداد را به حالت تعلیق درآورده و یا به قرارداد خاتمه دهد.

ماده (۴۸) - گزارشات تخلفات صنفی و حرفه ای پیمانکار و عوامل انسانی تحت امر ایشان، از سوی کارفرما به طور کتبی به مراجع ذیصلاح از جمله سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان ارائه و ارسال خواهد شد.

ماده (۴۹) - این قرارداد در (۴۹) ماده و به تعداد سه نسخه تنظیم شده و تمام نسخ آن حکم واحد دارد و با امضاء این قرارداد، تمام مکاتبات و مذاکرات معارض قبلی از اعتبار ساقط و تنها متن این قرارداد که بین طرفین به امضاء رسیده است بین آنها حاکم و نافذ خواهد بود، همچنین هر گونه تغییر و اصلاح مفاد این قرارداد فقط با موافقت کتبی طرفین و اخذ تأییدیه مجدد حقوقی (دستگاه کارفرما) مجاز است.

کار فرما:

پیمانکار:

نام و نام خانوادگی..... نام و نام خانوادگی.....

سمت..... سمت.....

تاریخ..... تاریخ.....

امضاء..... امضاء.....

مهر..... مهر.....

اسناد و مدارک پیوست قرارداد

- (۱) یک نسخه کپی اساسنامه پیمانکار، ممهور به مهر ثبت شرکت ها
- (۲) یک نسخه کپی آگهی تاسیس و آخرین تغییرات قانونی پیمانکار در روزنامه رسمی
- (۳) گواهی تایید صلاحیت فنی پیمانکار، صادره توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان
- (۴) گواهی رتبه بندی پیمانکار، صادره توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان
- (۵) تصویر شماره کد اقتصادی پیمانکار
- (۶) یک نسخه کپی مدارک شناسایی صاحبان امضاء پیمانکار شامل: کارت ملی، شناسنامه و مدرک تحصیلی
- (۷) تصویر مجوز مقام ذیصلاح موضوع ماده ۲۰ قانون اداری مالی وزارت جهاد کشاورزی برای کارفرما
- (۸) مصوبه کمیسیون معاملات جهاد کشاورزی ذیربط (استان - شهرستان) در مورد قراردادهایی که از نظر مبلغ آن مطابق معاملات بزرگ، مذکور در قانون برگزاری مناقصات می باشد.
- (۹) کپی مدارک تحصیلی کارشناسان پیمانکار موضوع ماده نوزده قرارداد

محل امضاء	نشانی مزرعه (مختصات زمین) (شامل طول و عرض جغرافیایی)	روستا	تعداد قطعه	سطح زیر کشت (هکتار)	نوع کشت (آبی، دیم)	نام و نام خانوادگی	تاریخ

دستورالعمل معاینه فنی کمباین:

بر اساس مصوبه ستاد برداشت غلات کشور در زمینه لزوم معاینه فنی کمباین های برداشت، لازم است تا کلیه کمباین داران محترم ضمن همکاری مناسب با کارشناسان مربوطه نسبت به انجام تعمیرات لازم، اقدام و در تنظیم صحیح قسمت های مختلف کمباین به شرح موارد زیر دقت بیشتری به عمل آورند.

اهم موارد معاینه فنی کمباین:

الف- پلاتفرم:

۱. هر کمباین بایستی دارای هر دو پرک ساده و چنگالی باشد. بوش های تلفنی، ریل و بلبرینگ های پرک کنترل و در صورت نیاز تعویض گردد. کلیه فنرهای چنگالی موجود و از نوع مرغوب آن استفاده شود. مکانیزم تغییر دور پروانه کلس کش سالم باشد.
۲. تیغه های برش و انگشتی ها کلا" تعویض و نو شود. همچنین شاسی تیغه تعمیر و یا تعویض گردد.
۳. عینکی یا روبنده روی تیغه ها موجود و سالم بوده و فاصله آن با تیغه تنظیم شود (۲-۳ میلیمتر).
۴. کورس رفت و برگشت شاتون و تیغه برش تنظیم گردد.
۵. کف پلاتفرم عاری از زنگ زدگی و شکستگی باشد و در صورت آهنگشی لبه های ورق جوشکاری و سنگ زده شود.
۶. درزبندی کف و دیواره پلاتفرم بخوبی انجام شود.
۷. پلاتفرم و ماریپیچ آن بازسازی گردد (ضخامت لبه ماریپیچ حداکثر ۳ میلیمتر باشد، همچنین نصب مفتول و یا تسمه ضخیم روی لبه ماریپیچ ها ممنوع است).
۸. روبند های تلفنی دور انگشتی های ماریپیچ سالم واز نوع فابریک بوده و از نصب منجیت خودداری گردد.
۹. محل اتصال پلاتفرم و واحد تغذیه به وسیله اسفنج فشرده درزبندی شود.

ب- واحد تغذیه :

۱. بدنه و کف واحد تغذیه سالم و بدون شکستگی باشد و در صورت خرابی کف، کاملاً تعویض گردد.
۲. نبشی های تاله کش موجود بوده و همگی سالم و به یک اندازه باشند. خلاصی زنجیر تاله کش ۳-۴ سانتیمتر باشد.

۳. فاصله لبه نبشی تاله کش تا کف حدود ۳ میلی‌متر باشد (این اندازه برای ذرت به ۳ سانتی‌متر افزایش می‌یابد).

۴. درب سنگ جمع کن کاملاً جفت و درزبندی شود.

۵. نوار لاستیکی بین لبه واحد تغذیه و سنگ جمع کن موجود بوده و از کیفیت مناسبی برخوردار باشد.

ج- واحد کوبنده:

۱. نبشی‌های خرمنکوب سالم نو باشد. استفاده از نبشی سائیده و جوشکاری شده ممنوع می‌باشد.

۲. پس از بستن نبشی‌های نو و هم وزن، سیلندر خرمنکوب بالانس شود.

۳. زیر سیلندری سالم و نو باشد. استفاده از زیرسیلندری‌های جوشکاری و بازسازی شده ممنوع می‌باشد.

۴. شانه سیمی انتهای زیر سیلندر موجود و سالم باشد.

۵. زیرسیلندری به راحتی قابل حرکت به بالا و پایین باشد.

۶. فاصله سیلندر و زیرسیلندر را مطابق دسته درجه آن کنار راننده تنظیم کنید. دسته درجه را روی عدد ۱۵ قرار دهید و بوسیله رگلاژها سرچلو را ۱۵ میلی‌متر و سر عقب را ۷ میلی‌متر تنظیم کنید.

۷. چهارپهلوی یا مکعبی پشت خرمنکوب سالم و بالانس باشد.

۸. نبشی‌ها و منجیت درزبندی بالای سیلندر خرمنکوب سالم و کاملاً تراز و مماس با لبه چهارپهلوی باشد.

۹. پرده‌های پشت سیلندر و زیر سیلندر را از نوع مرغوب انتخاب کنید و لبه پایین آنرا بوسیله تسمه آهنی ثابت کنید.

۱۰. از ثابت نمودن پولی دور خرمنکوب خودداری نمایید. به کمباینهایی که دور خرمنکوب آن ثابت شده باشد کارت معاینه فنی اعطاء نخواهد شد و از ادامه فعالیت آنها در مزرعه جلوگیری می‌گردد.

د- واحد جداکننده (کاه پران):

۱. از کاه پران‌های سالم و استاندارد استفاده شود. دریچه انتهایی کاه پران بسته شود.

۲. پرده بالای کاه پران از نوع مرغوب انتخاب شود.

ه- واحد تمیز کننده:

۱. سینی بذر (گهواره ای) سالم و مجهز به تیغه های مقسم بوده و بخوبی با بدنه کمباین درزبندی گردد.
۲. شانه انتهای سینی بذر موجود و سالم باشد.
۳. شبکه غربال ها از نوع فابریک و قابل تنظیم باشد (کاملاً باز و بسته شود).
۴. اهرم های تنظیم غربال ها سالم و مجهز به قفل مطمئن باشد.
۵. دم غربالی حتماً نصب شده و شبکه های آن استاندارد و سالم باشد و به راحتی بالا و پایین رود.
۶. درزبندی غربال ها با بدنه کمباین انجام شود.
۷. محفظه پنکه باد بازرسی و تعمیر گردد. تیغه ها و دریچه ها سالم باشد و پس از تنظیم در محل خود ثابت شوند.
۸. مکانیزم تنظیم میزان باد نیز بررسی و تعمیر گردد. حتماً از سیستم پولی متغیر (پولی و تسمه) استفاده شود.

و- واحد انتقال:

۱. کلیه ماریچ های موجود در کمباین به دقت بررسی گردد. لبه ماریچ ها کوتاه، مضرس و تیز نشده باشد زیرا باعث کندی انتقال و شکستن دانه می شود.
۲. بدنه بالابرها سالم و بدون شکستگی و سوراخ باشد. دریچه بالابرها درزبندی شود.
۳. کلیه لاستیک ها (کفشک) بالابرها سالم و از جنس مرغوب انتخاب شود.
۴. محل اتصال لوله تخلیه به مخزن کمباین درزبندی گردد. ناودانی خروجی لوله تخلیه موجود باشد.
۵. مخزن بذر از نظر شکستگی، پوسیدگی و سوراخ بودن کنترل گردد.

ز- نیروی محرکه:

۱. دور موتور در زمان کار بایستی حدود ۲۵۰۰ دور در دقیقه باشد تا دور کارخانه کمباین به ۸۵۰ دور در دقیقه برسد.
۲. برای تنظیم دور حتماً از دور سنج استفاده کنید.

ح- ایمنی:

۱. سالم بودن چراغ های جلو و عقب کمباین

۲. موجود بودن آئینه های دو طرف کمباین
۳. داشتن کپسول آتش نشانی و جعبه کمک های اولیه
۴. اطمینان از سالم بودن ترمزها
۵. تنظیم باد لاستیک ها (۲۸ تا ۳۰ درجه)
۶. نصب بر چسب ایمنی پشت کمباین و پلاتفرم

باسمه تعالی

برگه ثبت اطلاعات بازدید دوره ای کمباین

نام مالک: تلفن همراه: مدل کمباین:

نام راننده: تلفن همراه: سال ساخت:

استان مبدا: شماره دفترچه:

ردیف	تاریخ بازدید	نام کارشناس فنی برداشت	نقص / نقایص فنی مشاهده شده		رفع نقص	امضا کارشناس	امضاءراننده
			انجام شده	انجام نشده			
۱			-۱	-۴	انجام شده		
			-۲	-۵			
			-۳	-۶			
۲			-۱	-۴	انجام شده		
			-۲	-۵			
			-۳	-۶			
۳			-۱	-۴	انجام شده		
			-۲	-۵			
			-۳	-۶			
۴			-۱	-۴	انجام شده		
			-۲	-۵			
			-۳	-۶			
۵			-۱	-۴	انجام شده		
			-۲	-۵			
			-۳	-۶			
۶			-۱	-۴	انجام شده		
			-۲	-۵			
			-۳	-۶			